

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЗАЛІЗНИЧНОГО ТРАНСПОРТУ
НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИЙ ВІДДІЛ**

**РЕАЛІЗАЦІЯ ЦІЛЕЙ СТАЛОГО РОЗВИТКУ В ОСВІТНІХ
ПРОГРАМАХ УКРАЇНСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ ЗАЛІЗНИЧНОГО ТРАНСПОРТУ:
ВІД КОНЦЕПЦІЇ ДО ПРАКТИКИ**

**ТЕЗИ НАУКОВО-МЕТОДИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
УНІВЕРСИТЕТУ**

(26–27 листопада 2025 року)

Харків 2025

Редакційна колегія:

Соломніков І. В. (відп. редактор), Індик Н. В.,

Семенцова О. В., Дудін О. А.,

Куценко М. Ю., Змій С. О., Рукавішников П. В., Харламова О. М.

ДОТРИМАННЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ В РЕАЛІЗАЦІЇ КОНЦЕПЦІЇ СТАЛОГО РОЗВИТКУ В ОСВІТІ

Важливою складовою практичної реалізації концепції сталого розвитку є підготовка кваліфікованих фахівців, які усвідомлюють необхідність балансу між потребами сучасних і майбутніх поколінь у царині збереження навколишнього середовища, розумного споживання ресурсів. Здобувачі вищої освіти в УкрДУЗТ у своїй майбутній професійній діяльності мають ураховувати принципи сталого розвитку та розуміти їхню важливість. Процес здобуття знань нерозривно пов'язаний із періодичним оцінюванням їхньої якості, критерії оцінювання чітко прописані в освітніх програмах навчальних дисциплін. В умовах дистанційного навчання процес як здобуття знань, так і їх оцінювання має певну специфіку, характерною рисою якої є дотримання академічної доброчесності.

У сучасному світі, що швидко змінюється, усе більшого значення набувають цифрові технології, які стають і частиною освітнього процесу. Важко переоцінити позитивний вплив комп'ютерних технологій у дистанційному навчанні, зокрема використання штучного інтелекту робить процес здобуття знань більш цікавим і динамічним, надаючи великі можливості тим, хто викладає, і тим, хто навчається. Здобувачі освіти серед переваг відзначають скорочення часу на пошук інформації та виконання завдань, можливість подивитися на завдання з різних ракурсів і використати ChatGPT як віртуальний репетитор. Викладачі також оцінили переваги використання можливостей штучного інтелекту, зокрема завдяки автоматизації створення тестових завдань і перевірки їх виконання з'являється час для інших важливих справ. Але використання штучного інтелекту в освіті має певні недоліки: недостовірність і ненадійність інформації, відсутність коректних посилань на використані джерела, генерування неправильних відповідей і навіть створення

неіснуючих статей. Великою проблемою також є майже повна неможливість відрізнити створений людиною оригінальний текст від згенерованого за допомогою ChatGPT. Це стосується як перевірки тексту людиною-фахівцем, так і за допомогою програм для виявлення плагіату. Тож не дивно, що все більшої гостроти набуває питання неупередженого та справедливого оцінювання знань здобувачів освіти. Ще в недалекому минулому для дисциплін гуманітарного циклу вважали за краще давати здобувачам письмові завдання. Це давало змогу викладачу побачити ступінь розуміння ними логіки історичного процесу, причинно-наслідкових зв'язків, вміння висловлювати власну думку, підкріплену певною аргументацією. І якщо до початку комп'ютерної ери існував достатньо високий рівень довіри до самостійного виконання роботи, підкріплений усним захистом, то з появою в широкому доступі можливостей copy-paste цей рівень довіри стрімко знизився. Зараз для виконання такої роботи вистачить кількох хвилин, при цьому викладач не може відрізнити оригінальну і самостійну роботу від згенерованої штучним інтелектом без додаткового усного її захисту.

У викладацькому середовищі формується розуміння, що найбільш ефективним способом запобігання неправомірному використанню систем штучного інтелекту є безпосередня взаємодія в аудиторії між викладачем і здобувачами освіти. Такий формат дає змогу з'ясувати рівень засвоєння навчального матеріалу здобувачем, але в умовах сучасних реалій він не завжди є досяжним. Усні обговорення та дискусії із залученням групи здобувачів можливі в умовах zoom-конференції, це підвищує мотивацію до навчання, залучає також емоційну складову. За період вимушеного дистанційного навчання були напрацьовані тестові та екзаменаційні завдання, що виконували на платформах Moodle і Google Classroom, і добре себе зарекомендували. Безпосереднє ж спілкування зі здобувачами відійшло на другий план, хоча саме усні відповіді не тільки дають викладачу можливість достатньо об'єктивно оцінити рівень знань здобувачів освіти, а й сприяють набуттю таких важливих у практичному житті навичок, як чітке формулювання проблеми та шляхів її

розв'язання, передають власне емоційне ставлення до певних обставин чи подій.

1. Паламар С. П., Науменко М. С. Штучний інтелект в освіті: використання без порушення принципів академічної чесності. *Освітологічний дискурс*. 2024. № 1 (44). С. 68-83. DOI: <https://doi.org/10.28925/2312-5829.2024.15> (дата звернення: 24.08.2025).

2. Родінова Н. Л., Логай В. А., Ковальчук М. Б. Імплементация штучного інтелекту в оцінювання якості української освіти: вплив на академічну доброчесність. *Академічні візії*. 2024. Вип. 29. С. 1-12. DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.10870165> (дата звернення: 24.08.2025).

3. Baidoo-Anu D., Owusu Ansah L. Education in the Era of Generative Artificial Intelligence (AI): Understanding the Potential Benefits of ChatGPT in Promoting Teaching and Learning. *Journal of AI*. 2023. Vol. 7, No 1. P. 52-62. DOI: <https://doi.org/10.61969/jai.1337500> (date of access: 18.08.2025).

*Старший викладач кафедри історії та
мовознавства **Н. М. Марченко***

Український державний університет залізничного транспорту (м. Харків)

ЕФЕКТИВНІСТЬ ЗАСТОСУВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ПРЕЗЕНТАЦІЙ В УМОВАХ РЕАЛІЗАЦІЇ ЦІЛЕЙ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ОСВІТИ

Освіта в умовах сьогодення продовжує долати нові виклики, функціонувати і розвиватися, переживаючи трансформації в технологіях викладання. Здебільшого офлайн-формат навчання замінено на онлайн-формат, де головний інструмент викладача не дошка і крейда, а інтерактивні та активні методи навчання, одним із яких є презентація. За допомогою презентації ознайомлюють здобувачів із новою темою, інформують і залучають до навчального матеріалу.

Більшість презентацій створюють у застосунку PowerPoint, який дає змогу робити слайди з текстом, зображеннями та відео. Такі слайди можна використовувати на практичних заняттях, семінарах, лекціях. Слайди можна створювати самостійно з «чистого аркуша», а також брати шаблони, які пропонує застосунок. Окрім PowerPoint, є ще такі альтернативні сервіси: Google slides, Canva, Keynote, Prezi, Sway, OpenOffice та інші.

Деякі експерти для створення презентацій у PowerPoint радять використовувати правило 5/5/5: не більше п'яти слів на рядок тексту, п'яти рядків